

KVALITETSDEKLARATION

Skörd av slåttervall

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske

Statistikområde

Jordbrukets produktion

Produktkod

JO0606

Referenstid

Växtodlingsåret med skörd 2018

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	7
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	8
2.2.5 Bearbetning	9
2.2.6 Modellantaganden	9
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	9
3 Aktualitet och punktlighet	10
3.1 Framställningstid	10
3.2 Frekvens	10
3.3 Punktlighet	10
4 Tillgänglighet och tydlighet	10
4.1 Tillgång till statistiken	10
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	10
4.3 Presentation	10
4.4 Dokumentation	11
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	11
5.1 Jämförbarhet över tid	11
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	12
5.3 Sam användbarhet i övrigt	12
5.4 Numerisk överensstämmelse	12
Allmänna uppgifter	12
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	12
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	12
C Bevarande och gallring	13
D Uppgiftsskyldighet	13
E EU-reglering och internationell rapportering	13
F Historik	13
G Kontaktuppgifter	14
Bilaga 1 Webblankett Skörd av slåttervall 2018	15

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken över skörd av slåttervall utnyttjas som underlag för myndigheter och näringsliv inom områdena jordbruk, ekonomi och miljö. Resultaten används också som underlag för rapportering till EU.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistikens huvudsyfte är att vara grundkälla för beräkning av vegetabilieproduktionens storlek. Där ingår också skörd av slåttervall. En viktig användning är för beräkning av jordbrukets produktionsvärde av vegetabilier i EAA (Economic Accounts for Agriculture), som är en ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. Denna används bland annat i nationalräkenskaperna. Även uppgifter om foderväxtskörd används i kalkylerna.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av skördestatistiken och exempel på användning:

- Jordbruksverket: Indata i ekonomiska kalkyler, internationell rapportering, försörjningsbalansberäkningar, beredskapsplanering, underlag för jordbrukspolitiska bedömningar (bland annat för områdesindelningar och ersättningsnivåer för EU:s arealbaserade stöd) samt underlag för bidragskalkyler. Indata till Sveriges klimatrapportering. Jordbruksverket efterfrågar ibland skördestatistik på lägre regional nivå än vad det urvalsbaseade underlaget medger.
- SCB: Rapportering till Eurostat (EU:s statistikkontor). Underlag till normskördeberäkningar, underlag för beräkning av kväve- och fosforbalanser för svensk åkermark, samt för beräkning av materialflöden. Skördestatistiken ingår också som underlag till de nationalräkenskaper som SCB tar fram. Här är det Jordbruksverket som skickar resultaten till SCB i form av den ekonomiska kalkylen för jordbrukssektorn.
- Lantbruksuniversitet, lantbruksskolor: Undervisning, rådgivning, forskning inom flera områden (bland annat näringsämnenas kretslopp och beräkning av risk för näringsläckage till vattendrag), planering av försök, underlag för kalkyler med mera.
- Länsstyrelserna: Hantering av ärenden i samband med vissa stödåtgärder, värdering av åkermark, beredskapsplanering och rådgivning.
- Företag för handel och vidareförädling: Export-/importplanering, planering av mottagning och lagring, marknadsbevakning.
- Lantbruksföretag: Jämförelse av gårdens avkastningsnivåer med årets hektarskördar och med normskördarna, indata i bidragskalkyler för olika grödor.

Övrig användning: Uppgifterna ingår som en del i den allmänna information som den officiella statistiken täcker in. Användare är bland annat massmedia, allmänhet och jordbrukets egna organisationer.

1.2 Statistikens innehåll

Statistikens målstorheter avser 2018 års total- och hektarskördar för slåttervall, både för riket totalt och med regional uppdelning. Detta sker år 2018 i en preliminär publicering och i den slutliga statistiken både för riket totalt och med regional uppdelning. Huvudsakliga statistiska målstorheter är:

- hektarskördar 2018 för första skörd, återväxt och sammanlagd slåttervallsskörd
- totalskördar 2018 för första skörd, återväxt och sammanlagd slåttervallsskörd
- arealfördelning mellan slåttervall, betesvall och ej utnyttjad vall.

Utöver detta redovisas följande statistik:

- areal första skörd (hektar, förkortat ha nedan)
- totalskörd för första skörd (ton)
- hektarskörd för första skörd (kg/ha)
- hektarskörd för återväxt (kg/ha, på total vallareal)
- totalskörd för återväxt (ton).
- totalskörd från andra marker skördade på grund av torra (endast 2018)

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen (den "ideala" populationen) utgörs av alla jordbruksföretag med odling av slåttervall under 2018.

Med jordbruksföretag avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Jordbruksföretag utgör både målobjekt och observationsobjekt i undersökningen.

Målpopulationen utgörs av jordbruksföretag som sökt arealersättning för odling av slåttervall under 2018.

1.2.2 Variabler

De observationsvariabler tillika huvudsakliga målvariabler som samlas in i undersökningen från respektive jordbruksföretag är huvudsakligen dessa:

- odlad areal slåttervall (ha)
- totalskörd (ton)
- hektarskörd (kg/ha)
- areal betesvall (ha och procent)
- areal ej utnyttjad vall (ha och procent).
- ekologiskt odlad slåttervallsareal (ha)
- ekologiskt odlad betesvallsareal (ha).

Dessutom samlas följande observationsvariabler in,

- aktuell vallareal vid eventuell avvikelse från areal enligt Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd
- areal slåttervall som skördas eller direktutfodras
- areal återväxt som betas (ha)
- torrsbstanshalt (procent)
- antal balar, balvikt eller balstorlek (kg respektive storlek i cm)

Återväxtskördarna från olika skördetillfällen samlas in som observationsvariabler. Vid beräkningarna adderas dessa till målvariabeln total återväxtskörd.

Ekologiskt odlad areal och ekologisk odlad skörd används för att kunna särredovisa konventionellt (ej ekologiskt) odlade arealer och skördar, som redovisas i de Statistiska meddelandena om skörd för ekologisk och konventionell odling, senast JO 14 SM 1801.

En intressevariabel (variabel som idealt skulle mätas, på grund av ett användarbehov) som inte ingår som målvariabel i undersökningen är "mängd återväxt som betas". Detta beror på att det skulle vara svårt för lantbrukarna att ange denna kvantitet.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av *totaler* (summor), till exempel totalskördar och arealer av olika typer av vall, och *kvoter*, till exempel hektarskördar.

1.2.4 Redovisningsgrupper

I det Statistiska meddelande (SM) som publiceras i december 2018 där preliminära uppgifter redovisas och i det SM som publiceras i april 2019, redovisas statistik totalt för riket samt uppdelat på län och produktionsområden. Sverige är indelat i åtta produktionsområden utgående från de naturliga förutsättningarna för jordbruk. Indelningen i produktionsområden finns redovisad i "Områdesindelningar i lantbruksstatistiken 1998", MIS 1998:1.

Skattningar redovisas för slåttervall sammanlagt samt uppdelat på första skörd och återväxt. Vidare redovisas skattningar av areal slåttervall, betesvall respektive ej utnyttjad vall.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden för målpopulationen och variablerna är växtodlingsåret 2018, det vill säga det kalenderår då skörden inleds.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Som mått på precisionen anges dels det skattade relativa medelfelet uttryckt i procent av den skattade skörden, dels det skattade (absoluta) medelfelet uttryckt i procentenheter för arealandelar slåttervall, betesvall respektive ej utnyttjad vall.

Medelfel avspeglar urvalsfel och andra slumpmässiga fel, däremot inte systematiska fel såsom exempelvis systematiska mätfel. Med hjälp av medelfelet kan ett konfidensintervall beräknas på följande sätt. För en skattad hektarskörd på 4 500 kg per hektar och ett skattat relativt medelfel på 3,0 procent kan man med liten felrisk (5 procent) säga att intervallet $4\,500 \pm 2 \times 3 \text{ procent} \times 4\,500$ (dvs. 4 230 – 4 770 kg per hektar) omfattar den verkliga hektarskörden, under förutsättning att de systematiska felen är små. På motsvarande sätt kan man för en skattad andel vallareal på 16,0 % och ett skattat medelfel på 3,0 procentenheter med liten felrisk (5 %) säga att

intervallet $16,0 + 2 \times 3,0$ % (det vill säga 10,0–22,0 %) omfattar den verkliga andelen, under förutsättning att de systematiska felen är små.

Hur stort medelfel som kan accepteras sammanhänger med statistikens användning. Relativa medelfel redovisas för hektarskördar och totalskördar. Det relativa medelfelet för totalskörden är oftast större än det relativa medelfelet för hektarskörden. Anledningen är en slumpmässig osäkerhet i uppdelningen av vallarealen då den fördelas på areal slåttervall, betesvall respektive ej utnyttjad vall.

Från och med 2016 års slutliga statistik redovisas medelfel i procentenheter för arealandelar slåttervall, betesvall respektive ej utnyttjad vall. För statistiken om arealandelar finns ingen begränsning med avseende på medelfel. De högsta medelfelen finns vanligen när arealerna är förhållandevis små. Dessa medelfel är dock osäkra i sig, och om de relativa medelfelen överstiger 35 % eller anges till 0 % kan de inte användas för att beräkna konfidensintervall. För att arealandelar ska redovisas krävs att det finns uppgifter från minst 20 företag.

2.2 Osäkerhetskällor

I denna undersökning kan osäkerhet förekomma på grund av urval, täckningsbrister, mätning, bortfall, bearbetning och modellantaganden. Tillförlitligheten redovisas kvantitativt genom precisionen i skattningarna, uttryckt i relativa medelfel och absoluta medelfel. Inom skördestatistiken torde i första hand urvalsfelen men till viss del även mätfelen påverka tillförlitligheten i statistiken. Följande information redovisas för att underlätta en bedömning av statistikens osäkerhet:

- relativa medelfel (procent)
- absoluta medelfel (procentenheter) för andelsskattningar
- antal jordbruksföretag som ingår i beräkningarna (svarande exklusive övertäckning)
- antal jordbruksföretag i urvalet (i preliminär statistik endast på riksnivå)
- antal svarande jordbruksföretag (endast i slutlig statistik)
- antal jordbruksföretag i bortfallet (i preliminär statistik endast på riksnivå).

2.2.1 Urval

Som ram används en delmängd av Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd. Den population som urvalet dras från utgörs av jordbruksföretag med mer än 5,0 hektar åkermark och minst 0,5 hektar vall enligt detta register.

Landet är indelat i 106 skördeområden (SKO), i första hand avsedda att ligga till grund för skördestatistiken. Huvudprincipen för indelningen har varit att bilda områden som är så homogena som möjligt beträffande skördeavkastningen. Dessutom har hänsyn tagits till klimat, jordart, topografi och odlingsinriktning. Indelningen i skördeområden finns redovisad i "Områdesindelningar i lantbruksstatistiken 1998", MIS 1998:1.

För 2018 års undersökning uttogs totalt 1 500 jordbruksföretag med slätter- och betesvall (företag från rikets samtliga 106 SKO kan uttas).

Populationen stratifieras på om jordbruksföretaget odlar ekologiskt eller konventionellt, för att kunna göra säkra skattningar av ekologiska och konventionella vallskördar. Dessutom stratifieras på om vallen var långliggande eller kortliggande, gårdens vallareal i fyra storlekar, samt åtta produktionsområden (PO8). Gårdar vars enda vallgröda var grödkod 49 (Slätter- och betesvall på åkermark med en vallgröda som ej är godkänd för miljöersättning) lades i ett eget stratum. Totalt användes 53 strata.

Urvalsdesign inom strata är obundet slumpmässigt urval.

2.2.2 Ramtäckning

Mellan tidpunkten för ramens upprättande och undersökningstillfället kan förändringar ske i företagsbeståndet. Tidigare år, då ramen utgjordes av föregående års Lantbruksregister (LBR), uppgick antalet nystartade företag till cirka 1 % av målpopulationen. Antalet företag som upphört eller som inte odlat undersökningsgrödorna uppgick under dessa år till cirka 5 %. Numera utgörs ramen av företag i årets aktuella register med stödansökningar, vilket medför att både över- och undertäckning minskats till en lägre nivå. Över- och undertäckning av detta slag bedöms påverka resultaten i mycket liten utsträckning.

Med undertäckning avses objekt som ingår i målpopulationen men saknas i rampopulationen (för det senare begreppet, se vidare avsnitt 2.2.6 nedan). I denna undersökning består undertäckningen av jordbruksföretag som inte ansöker om arealbaserade stöd. Arealerna på dessa företag är av marginell betydelse och brukar normalt inte kunna beaktas i skördeundersökningarna, eftersom information om fördelningen på de olika grödorna saknas.

Under 2013 genomförde Jordbruksverket en undersökning av grödarealer vid jordbruksföretag som inte ansöker om arealbaserade stöd. Den övervägande delen av angivna åkerarealer på jordbruksföretag som inte ansöker om stöd, och därmed inte ingick i Jordbruksverkets register för stödansökningar, visade sig vara vall och outnyttjad åkermark. Undersökningens resultat visade att för slätter- och betesvall med grödkod 50 vid jordbruksföretag i LBR som inte söker stöd, motsvarade grödarealen 0,36 procent av den totala grödarealen. Motsvarande andel av arealen slätter- och betesvall med grödkod 51 (ej stödberättigande i miljöersättning för vallodling), som inte sökte stöd, uppgick till 0,44 procent.

Dessa grödarealer täcks därmed in i statistiken om jordbruksmarkens användning 2013. Arealer baserade på Jordbruksverkets undersökning används till en del även i statistiken om Jordbruksmarkens användning 2014, 2015 och preliminärt för 2016.

I övertäckning ingår företag som har sin odling utarrenderad vilket förekommer i mindre omfattning. Dessa företag ingår dock inte i beräkningarna och bidrar därför inte till några systematiska fel.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna samlas in i SCB:s webbsystem för lantbruksstatistik. Insamlingen sker i en webbformulär, både då lantbrukarna lämnar sina skördeuppgifter direkt via internet till SCB och då motsvarande uppgifter hämtas in genom telefonintervjuer. Ett introduktionsbrev med inloggningsuppgifter i form av

användarnamn och lösenord skickas per post till utvalda jordbruksföretag. För att lantbrukarna ska känna trygghet vid uppgiftslämnandet och för att minska risken för missförstånd anlitas intervjuare som har lantbrukserfarenhet. Utbildning av intervjuarna sker bland annat genom att de i god tid innan arbetet påbörjas får prova en testversion av webbsystemet hemma i sin egen dator, samt vid en heldagskurs i Örebro. Intervjuarbetet utförs enligt detaljerade instruktioner. Intervjuarna kan bedöma om uppgifterna är rimliga och reda ut eventuella oklarheter direkt med uppgiftslämnarna. Webbsystemet innehåller dessutom olika kontroller för att undvika misstag i möjligaste mån. Presentation av äldre årgångar av webbblanketten finns i en så kallad Fördjupad dokumentation av statistiken. Den finns publicerad på Jordbruksverkets webbplats under "Mer om statistiken, vegetabilieproduktion". Webbblanketten för 2018 finns återgiven här i bilaga 1.

Mellan åren 2002 och 2007 genomfördes undersökningen genom postenkät, med kompletterande uppgiftsinsamling per telefon. Under åren 2000 och 2001 genomfördes begränsade provundersökningar för att utveckla postenkätmetoden. Slutsatser som drogs var att många olika skördemetoder tillämpas och flera skördar tas. Att då ange kvantiteter i vikt eller volym samt torrsubstanshalter kan vara svårt för lantbrukarna. Sådana uppgiftslämnarfel och eventuella intervjuareffekter har inte kvantifierats.

Undersökningen omfattar bara slåttervall och avser första skörd och återväxt som tillvaratas för inbärgning. Betesvall ingår inte i undersökningen. Återväxt som betades ingick i undersökningen fram t.o.m. 1992, då uppgifterna fortfarande baserades på provtagning. Det är knappast möjligt för brukarna att uppge hur stor skörden som tillvaratas genom bete är, och därmed har denna insamling av data utgått. Uppgifter inhämtas för varje återväxtskörd, men endast den sammanslagna återväxtskörden redovisas.

Förekomsten av arealer ej utnyttjad vall är liten och kan variera mycket mellan olika företag och regioner. Det medför att uppgifterna om dessa arealer är osäkra.

Undersökningar om skörden av vall är relativt komplicerade, och uppgifterna kan uppfattas som svåra att svara på. En omfattande telefonuppföljning är nödvändig (utöver webbinsamlingen) för att få en hög svarsfrekvens.

2.2.4 Bortfall

I den slutliga redovisningen anges det ovägda bortfallet av undersökningsenheter fördelat på län, produktionsområden och riket. I den preliminära redovisningen anges bortfallsandelen för riket.

Bortfallet hanteras med rak uppräknings inom strata. Bortfallsandelen är relativt liten, och bortfallet bedöms inte leda till några betydande systematiska fel.

Det ovägda bortfallet av jordbruksföretag i den preliminära statistiken blev 11,0 % (169 företag). Bortfallet bedöms inte leda till några systematiska fel av betydelse.

Partiella bortfall förekommer, där uppgiftslämnaren oftast kunnat svara för hur slåtter- och betesvallsarealen använts, men inte kunnat lämna någon uppskattning av skörderesultatet. Vikterna för företagen är därför olika i tabellerna för areal jämfört med tabellerna för skörd.

2.2.5 Bearbetning

Uppgifterna granskas vid SCB. I samband med bearbetning av uppgifterna görs manuella och maskinella kontroller. Vid behov tas förnyad kontakt med uppgiftslämnarna. Säkerheten i bearbetningsprocessen bedöms vara god.

Uppgifterna omräknas på företagsnivå till enhetlig vattenhalt. För första skörden beräknas hektarskörden som kvoten mellan skattad totalskörd och skattad areal på läns-, produktionsområdes- respektive riksnivå.

Återväxten tillvaratas i regel genom flera skördar. Vid beräkningarna har dessa sammanslagits till en total återväxtskörd. Skattningarna har skett på motsvarande sätt som för första skörden och med samma areal, dvs. hela slåttervallsarealen. Detta även om återväxten inte tillvaratagits på hela arealen, vilket innebär att de redovisade hektarskördarna blir lägre än om skattningen skulle ha avsett enbart tillvaratagen återväxtareal.

På basis av hektarskördarna och den aktuella slåttervallsarealen beräknas sedan den totala inbärgade skörden av slåttervall. Den totala vallarealen enligt den slutliga arealstatistiken har då fördelats på areal slåttervall, betesvallsareal respektive ej utnyttjad vall med hjälp av de uppgifter som insamlats.

För län, produktionsområden och riket görs skattningar utifrån det underlag som finns tillgängligt inom respektive område. De redovisade uppgifterna för riket är således inte en summa av beräkningsresultaten för länen eller produktionsområdena utan utgör en egen skattning där ytterligare en vägning görs när hektarskördarna multipliceras med arealerna vilket gör att tabellen inte är summakonsistent.

2.2.6 Modellantaganden

Vid beräkning av företagens totala skörd har all skörd oavsett tillvaratagningssätt på företagsnivå omräknats till 100 % torrsubstanshalt. Omvandlingstal mellan olika tillvaratagningssätt och kvantitet torrsubstans har då använts. Ett omfattande arbete har lagts ned på att få dessa omvandlingstal så korrekta som möjligt, men de får ändå betraktas som osäkra. Omvandlingstalen kan alltså ge upphov till systematiska fel till följd av modellantaganden.

Hektarskördeskattningen från undersökningen baseras på uppgifter från företag med mer än 5,0 hektar åkermark och minst 0,5 hektar av undersökningsgrödorna. Vid beräkning av totalskörd för år 2018 används grödarealer från LBR. Vid denna beräkning görs antagandet att hektarskörden är densamma på företag med upp till denna cut-off-gräns på 5,0 hektar åkermark som för större företag. Detta modellantagande leder till en liten överskattning av totalskörd.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Preliminär statistik publiceras år 2018 i december. Det innebär en tidigareläggning av framtagningen av vallstatistiken som beror på att torkan under

sommaren 2018 ökat behovet av tidig skördestatistik. Den slutliga statistiken publiceras i april året efter växtodlingsåret. En uppdatering av LBR2018 gjordes i mars 2019 då cirka 10 000 hektar lades till. I den slutliga statistiken har arealer hämtat från den uppdaterade versionen av LBR2018.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Preliminära resultat redovisas för första gången 2018, cirka tre månader efter årets skörd. Slutliga resultat publiceras cirka sju månader efter växtodlingsårets slut.

3.2 Frekvens

Skörd av slättervall publiceras årligen vid ett tillfälle:

Undersökningen genomförs årligen under hösten. Skördar och arealer för vall publiceras för 2018 vid två tillfällen:

- preliminära resultat (december)
- slutliga resultat (våren efterföljande år).

3.3 Punktlighet

Publicering av statistiken har tidigare lagts för 2018 genom att preliminär statistik tas fram redan i december. Slutlig statistik kommer att publiceras enligt fastställd publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras årligen i Statistiska meddelanden (SM-serie JO) och i vissa fall också genom statistiknyheter. Publiceringen sker på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under Ta del av statistiken och på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske. De som önskar erhålla Statistiska meddelanden med jordbruksstatistik i PDF-format per e-post kan anmäla det till statistik@jordbruksverket.se.

En sammanfattning av resultaten redovisas i "Jordbruksstatistisk sammanställning" på Jordbruksverkets och SCB:s webbplatser (tidigare Jordbruksstatistisk årsbok).

Den slutliga statistiken för tidigare år (vissa delar fr.o.m. år 1913) finns tillgänglig i Jordbruksverkets statistikdatabas (www.jordbruksverket.se) och i SCB:s statistikdatabas (www.scb.se/statistikdatabasen). Statistik från databaserna ger möjlighet till sammanställning av egna tabeller och diagram.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Primärdata som inte gallrats finns arkiverade vid Riksarkivet eller för senare år sparade vid SCB i avvaktan på arkivering eller gallring. Specialbearbetningar av statistiken kan utföras av SCB i form av uppdrag.

4.3 Presentation

Statistiken redovisas i form av tabeller, diagram och förklarande text.

4.4 Dokumentation

Dokumentation sker i Statistiska meddelanden, serie JO 16, och från och med referensåret 2016 i Kvalitetsdeklaration (ersätter tidigare Beskrivning av statistiken). Dessutom finns för tidigare årgångar en Fördjupad dokumentation av statistiken, som finns publicerad på Jordbruksverkets webbplats under "Mer om statistiken, vegetabilieproduktion". Vidare beskrivs framställningen av statistiken i Statistikens framställning (StaF). Som finns tillgänglig på www.scb.se/JO0606, under rubriken *Dokumentation* och på Jordbruksverkets webbplats.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

SCB:s objektiva skördeuppskattningar med provtagningar i fält utfördes i slåttervall i full skala till och med 1992. Av besparingsskäl gjordes successiva ändringar av undersökningen. Under 1993 och 1994 genomfördes provtagningar i 80 av landets 106 skördeområden och skattningar togs fram endast för första skörden. Tidigare hade även vallåterväxten undersökts. För 1995–1997 redovisades endast uppgifter för första skörden och då bara på riksnivå. Resultaten baserades på provtagningar i 32 skördeområden. Fr.o.m. 1998 och fram t.o.m. 2001 genomfördes inga undersökningar för skörd av slåttervall. Ett ökat intresse för skörd av slåttervall gjorde att framtagningen av statistik återupptogs under 2002. För 2002 redovisades resultaten endast för produktionsområden och riket, men från och med 2003 redovisas även resultat på länsnivå.

Undersökningen omfattar numera bara slåttervall, första skörd och återväxt som tillvaratas för inbärgning. Återväxt som betas ingår alltså inte i undersökningen, vilket den gjorde när skörden baserades på provtagning.

När statistiken baserades på skörden från provytor avsåg hektarsköörden skörd per besädd areal. När uppgifterna nu hämtas in från jordbrukarna blir det mer fråga om en hektarskörd som avser skörd per bruttoareal av grödan, vilket bör ge en något lägre hektarskörd. Effekten blir dock inte så stor eftersom de uppmätningar av arealerna som har gjorts efter EU-inträdet har lett till att lantbrukarnas redovisning av grödarealerna under senare år överensstämmer allt bättre med den besädda arealen.

Från och med år 2000 bygger arealuppgifterna på information som jordbrukare lämnat i sina ansökningar om arealbaserade stöd. Därmed saknas grödarealer för de jordbrukare som inte ansökt om ersättning/stöd.

I samband med övergången från arealstöd till gårdsstöd år 2005 till följd av EU:s jordbruksreform ansökte fler jordbrukare om stöd än tidigare. Ändringarna av stödreglerna ökade de redovisade arealerna av slåtter- och betesvall med 10 procent. Denna ökning innebar inte att jordbruket förändrades på motsvarande sätt utan berodde till stor del på att stödreglerna ändrades.

Fram till och med år 2007 avsåg arealredovisningen enligt LBR uppgifter för företag med mer än 2,0 hektar åkermark. Under åren 2008 och 2010 gjordes vissa förändringar av definitionen av lantbruksföretagen i LBR, varvid kriterier för innehav av djurbesättningar, frilandsareal för trädgårdsproduktion och jordbruksmark ändrades.

Undersökningsgrödan slätter- och betesvall berörs av denna definitionsändring, som för år 2010 innebar en arealökning med 872 hektar jämfört med den definition som använts tidigare. Ingen omräkning av tidigare års total-skörderesultat har gjorts med anledning av dessa definitionsändringar eftersom skillnaderna bedöms vara marginella.

Från och med 2015 års undersökning gjordes vissa förändringar i designen för vallurvalet. Tidigare drogs två urval, ett för samtliga vallodlare och ett för ekologiska gårdar. Dessa två urval är nu ersatta av ett, som dock är stratifierat på om gården odlar ekologiskt eller konventionellt för att kunna göra säkra skattningar av ekologiska och konventionella vallskördar. Den nya urvalsdesignen bedöms inte påverka jämförbarheten över tid.

Fram till år 2017 redovisades alla skördeuppgifter med 83,5 % torrsubstanshalt (hö). Från och med 2018 redovisas uppgifterna med 100 % torrsubstanshalt för jämförbarhet med andra grödor som tillvaratas som grönfoder.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten är mycket god mellan olika redovisningsgrupper.

Jämförbarheten är god med de länder som gör skördeundersökningar för slättervall. Vallodling är vanligast förekommande i de norra delarna av Europa.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

God samanvändbarhet med annan jordbruksstatistik föreligger. Uppgifter om slutliga grödarealer år 2018 redovisas i Statistiska meddelanden, JO 10 SM 1802, korrigerad version 2019-04-15. För skördestatistiken har arealen slätter- och betesvall fördelats efter användning för slätter respektive bete.

5.4 Numerisk överensstämmelse

För län, produktionsområden och riket görs skattningar utifrån det underlag som finns tillgängligt inom respektive region. De redovisade uppgifterna för riket är således inte en summa av skattningarna för länen eller produktionsområdena, utan utgör en egen skattning som kan skilja sig från summan.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken om skörd av slättervall tillhör Sveriges officiella statistik. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning. Arbete med framtagning av gallringsföreskrifter pågår.

Ett exemplar av samtliga trycksaker och elektroniska publikationer levereras till Kungliga biblioteket i form av pliktexemplar.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen formell EU-reglering finns men uppgifterna efterfrågas och används av EU:s statistikkontor Eurostat. Rapportering till Eurostat sker två gånger per år.

F Historik

Svensk jordbruksstatistik har löpande samlats in sedan 1799, då landshövdingarna lämnade skördeomdömen tre gånger per år. Jordbruksstatistiken har förändrats mycket under åren som gått, och en beskrivning av utvecklingen finns redovisad i Svensk jordbruksstatistik 200 år (SCB, 1999). Skördeuppskattningar enligt den s.k. objektiva metoden infördes i början av 1960-talet och utformades då främst för skördeskadeskyddets behov av statistik som beräkningsunderlag. Därigenom uppfylldes i huvudsak även andra behov av skördestatistik. Den objektiva metoden innebar att provytor skördades på utvalda fält. Provyteresultatet låg sedan till grund för beräkningarna. Det statliga skördeskadeskyddet upphörde efter 1987 års skörd då ansvaret övertogs av LRF. När även detta skydd avvecklades 1995 åtog sig staten att ha ett övergripande ansvar för skördeskadorna av naturkatastrofkaraktär. Skördeuppskattningar för slåttervall togs fram utifrån den objektiva metoden t.o.m. 1997. Fr.o.m. 2002 framställs skattningar av skördar från slåttervall utifrån enkät- och intervjuinsamling.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Jordbruksverket
Kontaktinformation	Ann-Marie Karlsson
E-post	ann-marie.karlsson@jordbruksverket.se
Telefon	036-15 59 33

Statistikproducent	Statistiska centralbyrån, avdelningen för regioner och miljö, enheten för lantbruks- och energistatistik
Kontaktinformation	Anna Redner
E-post	Anna.redner@scb.se
Telefon	010-479 67 05

Bilaga 1 Webblankett Skörd av slåttervall 2018

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

[Hem](#) [Kontakt](#) [Logga in](#)

Välkommen till SCB:s lantbruksstatistik 2018

För en tid sedan fick du ett brev om att din gård är med i någon av undersökningarna som handlar om årets skörd eller gödsling och odlingsåtgärder. När du loggat in visas en webbsida där vi ber dig fylla i uppgifterna.

Teknisk information

För att kunna lämna lantbruksstatistik behöver din dator och webbläsare uppfylla följande [tekniska krav](#). Den här webbplatsen använder kakor (cookies). Läs mer om kakor [här](#).

Logga in
Användarnamn

Lösenord

Kontakt

Om du har frågor, kontakta någon av följande personer:

Namn	Telefon	E-post
Anna Redner, SCB	010-479 67 05	anna.redner@scb.se
Gerda Ländell, SCB	010-479 68 07	gerda.landell@scb.se
Gunnel Wahlstedt, SCB	010-479 62 45	gunnel.wahlstedt@scb.se

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

[Hem](#) [Kontakt](#) [ÅKERHOLM GRÖDODLAREN](#)

Lantbruksstatistik 2018

ÅKERHOLM GRÖDODLAREN (SCBID 1234)

Kontaktuppgifter
ÅKERHOLM GRÖDODLAREN
ÅNGSGÅRDEN 5
123 45 FÄLTVÄGEN
[Andra kontaktuppgifter](#)

Tfn. 0123-456 78
Tfn. 010-123 45 67

Du deltar i följande undersökningar:

Skörd av vall Svara senast 2018-10-17 [Till undersökningen](#)

Kommentarer

Skriv en kommentar...

Skörd av vall 2018

ÅKERHOLM GRÖDODLAREN (SCBID 1234)

Här ska årets skörd redovisas. Mer information visas om du pekar med musen på **?**. Längst upp till höger finns en instruktion om hur blanketten ska fyllas i. Röd markering i blanketten betyder att ett värde saknas eller är orimligt. Om du pekar på markeringen med musen visas ett felmeddelande.

Börja med att fördela vallarealen (grödkod (49, 50 och 57) på slåttervall, betesvall respektive ej utnyttjad vall.

I Skörd av slåttervall redovisar du skörd som du tagit på slåttervallarealen (grödkod (49, 50 och 57).

I Skörd av vall från andra åkerarealer än slåttervall redovisar du skörd som du tagit på till exempel träda, skydds-zoner eller annan gräsbevuxen åkermark.

Längst ned finns möjlighet att skriva kommentarer.

Hjälp

 Instruktioner

Fördelning av den totala arealen

Dela upp vallarealen 2018 i slåttervall, betesvall och ej utnyttjad vall.

Areal enligt SAM 2018 Kod 49, 50, 57 hektar	Ev. ändrad areal hektar	Slåttervall		Betesvall på åkermark		Ej utnyttjad vallareal hektar	Areal som återstår att fördela hektar
		Konventionell hektar	Ekologisk hektar	Konventionell hektar	Ekologisk hektar		
?	?	?	?	?	?	?	?
35,37							35,37

Skörd av slåttervall

Redovisa hur stor areal som tillvaratogs som slåttervall, hur stor skörden blev och ts-halt för första och eventuellt andra, tredje och fjärde skörd. Klicka på för att få hjälp med uträkning av balvikt, mängd i plan- och tornsilo samt omräkning från volym till vikt.

Skörd	Areal slåttervall	Total skörd	Hektarskörd	Ts-halt	Ts-skörd	Hektarskörd Ts
	hektar	ton	ton/hektar	%	ton	ton/hektar
Första skörden	?	?	?	?	?	?
Andra skörden	?	?	?	?	?	?
Tredje skörden	?	?	?	?	?	?
Fjärde skörden	?	?	?	?	?	?
Total skörd						

Redovisa hur stor areal av återväxten som användes till bete, direktutfodring eller som inte utnyttjades.

Skörd	Areal som inte skördas	Direktutfodring	Bete	Utnyttjas ej	Areal som återstår att fördela
	hektar	hektar	hektar	hektar	hektar
Första skörden	?	?	?	?	0,00
Andra skörden	?	?	?	?	0,00
Tredje skörden	?	?	?	?	0,00
Fjärde skörden	?	?	?	?	0,00

Skörd av vall från andra åkerarealer än slåttervall

Redovisa tillvaratagen skörd av vall som kommer från andra åkerarealer än slåttervall, till exempel träda, skyddszoner eller obrukade fältkanter.

Ingen sådan areal

Areal	Total skörd	Hektarskörd	Ts-halt	Ts-skörd	Hektarskörd Ts
hektar	ton	ton/hektar	%	ton	ton/hektar
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Kommentarer

Skriv en kommentar...